

Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 17.10.2023 г. - 16.11.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #8311-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

С проекта на Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, с който се отменя Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, се предлага промяна в структурата на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА). Предложението е свързано с необходимостта от оптимизиране работата на ГД ГВА и цели изграждане на ефективен и ефикасен контролен и регулаторен държавен орган в областта на гражданското въздухоплаване.

Проектът на Устройствения правилник на ГД ГВА е насочен към организационното развитие и цели подобряване при изпълнение на дейността на ГД ГВА като единствена административна структура, която отговаря за цялостното осъществяване на контролните и регулаторните функции в областта на гражданското въздухоплаване от страна на държавата, при отчитане на потребностите на администрацията, гражданите и бизнеса и в съответствия с добрите европейските практики.

В чл. 3 са разписани регулаторните и контролните функции на ГД ГВА в областта на гражданското въздухоплаване, в съответствие с разпоредбите на чл. 8, ал. 1 и 2 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ), където е уредено разграничаването на органа, който провежда държавната политика в областта на гражданското въздухоплаване – министъра на транспорта и съобщенията и органа с регулаторни и контролни функции – ГД ГВА.

С предложението проект се цели да се балансират функциите на ГД ГВА чрез изграждане на ясна логическа връзка по отношение на сертификационните и надзорните дейности, извършвани от специализираната администрация в ГД ГВА. Чрез организиране на работата в посочените по-долу три дирекции се постига оптимизация и по отношение на цялостната дейност на ГД ГВА.

Дирекция „Авиационна безопасност“ е част от специализираната администрация, с функции в направления – летателна експлоатация, лицензиране, летателна годност на гражданските въздухоплавателни средства, безпилотни летателни системи (БЛС), международна дейност и иновации.

Основните функции на дирекцията ще бъдат надзор и контрол по стриктното спазване на стандартите за безопасност и сигурност, заложен в Регламент (ЕС) № 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 година относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (Базов регламент). Дирекцията ще изпълнява необходимите действия в съответствие с компетентността на ГД ГВА, свързани с контрол, издаване, отнемане или спиране на лицензи, разрешения, разрешителни, свидетелства, удостоверения, одобрения, атестации и сертификати, както и ще контролира гражданското въздухоплаване и гражданските въздухоплавателни средства, организациите за обучение и авиационните оператори, лицата по чл. 119е ЗГВ, авиомедицинските центрове, авиомедицинските експерти, авиационни учебни центрове, авиомедицинските експерти, изпитни езикови центрове, авиационния персонал, организациите за техническо обслужване и организациите свързани с поддържането на летателната годност

С влизането в сила на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 на Комисията от 24 май 2019 година относно правилата и процедурите за експлоатация на безпилотни въздухоплавателни средства (БЛС), се пораждат нови задължения на ГД ГВА, свързани с надзора над операторите БЛС, които са разписани в проекта на устройствен правилник, а също така се дефинират и нови задължения на ГД ГВА, свързани с установяването на географски зони за БЛС, в които се ограничават или облекчават полетите с БЛС или се въвеждат допълнителни условия за експлоатацията на БЛС.

С влизането в сила на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/664 на Комисията от 22 април 2021 година относно регулаторната рамка за U-space, възникват нови задължения, свързани със сертифицирането и надзора на доставчици на обслужване за U-space, предвид което ГД ГВА следва да извършва проверки във връзка с издаване на свидетелство на кандидатите за доставчици на обслужване за U-space и да участва в проверки на тези доставчиците за установяване на съответствие с изискванията, при които е издадено свидетелството, които функции са разписани в проекта.

От гледна точка на международните регулярни проверки от страна на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ААБЕС), които са пряко насочени към дейността на ГД ГВА, респективно и към индустрията, наличието на функции по осъществяване на международно сътрудничество в дирекцията е в пряка връзка с тези дейности поради спецификата на работа.

Дирекция „Аеронавигационно осигуряване, летища и авиационна сигурност“ е също част от специализираната администрация, с функции в направления – летища, летищни и наземни оператори, аеронавигационно осигуряване, търсене и спасяване и авиационна сигурност.

Дейностите по регулиране и контрол, осъществявани от дирекцията, са в пряка функционална и логическа връзка. С предложеното изменение се цели специфичните дейности, които имат функционална връзка, да се координират и управляват така, че това да доведе до по-ефективен контрол и надзор по спазване на нормативните актове по безопасност и сигурност на гражданското въздухоплаване, както и координация на действията при кризисни ситуации. Основна задача на тази дирекция е да постига баланс по отношение надзора на процесите, който трябва да се осъществява от структури/звена, които се състоят от сертифицирани лица със специална подготовка, знания и умения и с пряка връзка помежду си.

Прецизират се текстовете относно функциите по разследване на инциденти, които са възложени на ГД ГВА в съответствие с чл. 17, ал. 6 от Наредба № 13 от 27.01.1999 г. за разследване на авиационни произшествия и се прави ясно разграничение с тези на Националния борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт.

Добавят се текстове, прецизиращи функциите по търсене и спасяване при авиационни произшествия в съответствие с разпоредбите на Наредба № 12 от 11.09.2020 г. за системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие. Предлаганите промени са в съответствие със ЗГВ, в частност с чл. 16б, т. 2а и т. 7а, като са конкретизирани функциите за създаване на правила за независимо събиране, оценяване, обработване, анализиране и съхраняване на сведения за събития в съответствие с Регламент (ЕС) № 376/2014, както и организация и координация на използването на въздушното пространство за нуждите на гражданското въздухоплаване.

Сред основните функции на дирекцията ще бъде проследяването на стриктното спазване на стандартите за сигурност, заложи в Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 година, относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1998 на Комисията от 5 ноември 2015 година за установяване на подробни мерки за прилагането на общите основни стандарти за сигурност във въздухоплаването и произтичащите от тях правила за прилагане, които следва да бъдат съблюдавани от авиационните субекти.

Във функциите на дирекцията, в частта, касаеща авиационната сигурност, изрично се регламентира, че същата ще извършва контрол върху дейността на летищните оператори, въздушните превозвачи и субектите, определени в чл. 16к, ал. 1 т. 4, 5, 6 и 7 от ЗГВ във връзка с нивото на изпълнение и на мерките за киберсигурност.

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ като компетентен орган по сигурността на гражданското въздухоплаване съгласно чл. 16г, ал. 1 във връзка с чл. 16б, ал. 1 и чл. 16г, ал. 2, т. 8 от ЗГВ, изпълнява регулаторни и контролни функции за осигуряване на безопасността и сигурността на въздухоплаването, извършва мониторинг и координира надзора по прилагането и изпълнението на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване (НПСГВ). При изпълнение на функциите си, посочени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1998 и НПСГВ по т. 1.7.4, ГД ГВА извършва контрол върху дейността на операторите и субектите по т. 1.7.1, във връзка с нивото на изпълнение на мерките за киберсигурност и в съответствие с Националната програма за контрол на качеството на сигурността в гражданското въздухоплаване по чл. 16г, ал. 2, т. 2 от ЗГВ. В съответствие с т. 1.7.1. от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1998, се предвижда да се гарантира, че летищните оператори, въздушните превозвачи, доставчика на аеронавигационно обслужване (ДАНО), операторите по наземно обслужване, регулирани агенти, познати изпращачи, пълноправни доставчици и познати доставчици, определени в НПСГВ, идентифицират и защитават своите информационни и комуникационни технологични системи и данни от критично значение от кибератаки, които могат да засегнат сигурността на гражданското въздухоплаване. Мониторингът се извършва по отношение на елементите, които не са обект на контрол съгласно чл. 3, ал. 1, т. 4 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.

Дирекция „Административни, правни и финансови дейности“ е част от общата администрация, с функции в следните направления – правни дейности и човешки ресурси, финансово-стопански дейности, административно и информационно обслужване, статистика и архив.

Дирекцията е организирана в съответствие с чл. 5 и чл. 7 от Закон за администрацията, като дейностите, съответно звената, които се включват в общата администрация, подпомагат осъществяването на правомощията на органа на държавна власт в качеството му на ръководител на съответната администрация и също така извършват техническите дейности по административно обслужване. Дейността на дирекцията е насочена към организационното развитие и повишаване на ефективността и ефикасността на дейността на ГД ГВА при отчитане на потребностите на администрацията, гражданите и бизнеса.

С проекта се конкретизират дейности, изпълнявани от дирекция „Административни, правни и финансови дейности“, касаещи процеса по отчитане на системата за финансово управление и контрол, поддържането на цялата визия на официалната интернет страница, както и дейността, свързана със статистиката по смисъла по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за статистиката, като част от Националната статистическа система, събира, обработва, съхранява, анализира и разпространява статистическа информация за гражданското въздухоплаване в Република България.

Настоящият проект няма да измени общата численост на персонала от 111 щатни бройки на ГД ГВА, утвърдени в настоящия Устройствен правилник и съответно няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет, в това число бюджета на ГД ГВА. С проекта се предвижда допълване и прецизиране на функции на отделни административни звена и укрепване на техния капацитет.

Предложенията се базират на запазване на устойчивостта на работещите и добре организирани структури, приемственост в идеите за структурни промени, както и на разбирането, че съсредоточаването на функции със сходен характер в едно структурно звено е предпоставка за по-добра координация и ефективност.

Разпоредбите са насочени към постигане на конкретност и недвусмисленост по отношение на задачите и отговорностите на структурните звена в ГД ГВА, с оглед подобряване организацията на работа и постигането на по-добро взаимодействие между отделните единици. Оптимизирането на механизма на функциониране на ГД ГВА следва да внесе по-голяма прозрачност и обективност при изпълнение на задълженията на администрацията.

Лице за контакт: Мануела Мануилова Старши юрисконсулт ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“ E-mail: mmanuilova@caa.bg Телефон: 02/948 1078

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ - вер. 1.0 | 17.10.2023](#)

[Мотиви към Устройствения правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ - вер. 1.0 | 17.10.2023](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 08.12.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Христо Станев (16.11.2023 15:54)

Част 2

Отстраняване на противоречия с нормативни документи от по-висока степен

- Използване на установена терминология – вместо „инциденти“ да се използва термина „авиационни събития“ – това да се промени в чл. 6, ал. 3, т. 12; чл. 13, ал. 3, т. 6 и ал. 4, т. 21; чл. 21, ал. 2, т. 2.
- В чл. 6, ал. 3, т. 16 се влиза в противоречие с изискването на чл. 45 от Закона за администрацията, където това право е предоставено само на министър. Следователно главен директор няма правомощия да създава съвети и работни групи а за комисии няма проблем, ако са за изпълнение на вътрешни за дирекцията задачи (например инвентаризация, служебна проверка и др. подобни).
- В текста на чл. 8, ал. 2, т. 9 термина „частна държавна собственост“ следва да се съобрази с чл. 2, ал. 2, т. 4 от Закона за държавната собственост, "имотите, предоставени на ведомствата за изпълнение на функциите им" са публична държавна собственост. Следва да се прецизира - не може да е само частна държавна собственост.
- Текста на чл. 14, т. 4 да се заличи, тъй като влиза в противоречие с чл. 60, ал. 1 от Закона за гражданско въздухоплаване, където се определя, че тези дейности се „извършват при условия и по ред, определени от главния директор на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация".

Логическо подреждане на нормативни актове

За да се съобрази с установеното в чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, че международните договори имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат, изброяването на нормативните актове принципно се извършва по степен на акта. Това се поддържа и от нормата в чл. 15 на Закона за нормативните актове. Освен, че нормативният акт трябва да съответства на Конституцията и на другите нормативни актове от по-висока степен, ако „нормативен акт противоречи на регламент на Европейския съюз, прилага се регламентът“. Тъй като договора за ЕС е международен, той се счита като нормативен акт от по-висока степен и като такъв следва да се изброява преди актовете с по-ниска степен. В чл. 13, ал. 4, т. 40 и чл. 18 е дадена правилната подредба на нормативните актове – „международните, европейски и национални

правни актове“, както и „актовете на правото на Европейския съюз, ЗГВ и издадените въз основа на него нормативни актове“. Подредбата на нормативните актове би следвало да се съобрази с посочените примери и да се промени в чл. 6, ал. 4; чл. 11, ал. 1 и ал. 2, т. 3; чл. 13, ал. 3, т. 16 и ал. 4, т. 25; чл. 21, ал. 2, т. 3; чл. 23, ал. 1 и 2.

Автор: Христо Станев (16.11.2023 15:53)

Част 1

За прецизиране на текстове в предложения проект на Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (УП на ГД „ГВА“) предлагам да се разгледат предложения в три направления – гражданско-военно взаимодействие, отстраняване на противоречия с нормативни документи от по-висока степен и логическо подреждане на нормативни актове.

По отношение на гражданско-военното взаимодействие:

В т. 7 на преамбюла на Регламент 2150/2005 г. се казва, че „Съществуват дейности, които изискват запазване на определен обем от въздушно пространство за изключително или специфично използване за определени периоди в зависимост от характеристиките на техния профил на полетите или възможността за създаване на опасности, както и необходимостта да се осигури ефективна и безопасна сепарация на неучастващия в тези дейности въздушен трафик.“

В т. 10 на преамбюла на Регламент 2150/2005 г. се допълва, че „Гъвкавото използване на въздушното пространство се отнася до управление на въздушното пространство на стратегическо, предтактическо и тактическо ниво, които са отделни, но тясно свързани помежду си управленски функции и следователно е необходимо да бъдат изпълнявани съгласувано, за да се осигури ефикасно използване на въздушното пространство.“

В Република България се прилагат три нива за управление на въздушното пространство, като в стратегическото участие взема и Главния директор на ГД „ГВА“. Предлагам и в УП на ГД „ГВА“ да има информация за участието на Главния директор на ГД „ГВА“ в дейността на Съвета за управление на въздушното пространство, което ще е в синхрон с публикуваното в Наредба № 19 от 6 юли 2023 г. за функциониране на Единната система за гражданско и военно управление на въздушното пространство.

В текста на чл. 6, ал. 3 предлагам да се добавят точки с номерация съобразно логическата подредба на правомощията на главния директор (по Ваш избор), както следва:

- участва в разработването на нормативни актове в областта на държавното въздухоплаване;
- участва в ръководството на Съвета за управление на въздушното пространство;

- осъществява взаимодействие с ръководствата на държавните ведомства, осъществяващи дейности в държавното въздухоплаване.

Мотиви за предложената добавка:

За първо и трето тире – гражданското и държавното въздухоплаване са взаимно свързани дейности, извършвани в общ обем въздушно пространство. Задължително е установяването на механизми за съгласуване на проекти на нормативни актове или участие при разработването им, когато се отнасят за гражданско или държавно въздухоплаване. Фокусирането само върху дейности в гражданското въздухоплаване не означава, че дейностите в държавното въздухоплаване ще се провеждат без взаимодействие с ГД „ГВА“. Това е установена практика от години, която следва да намери своето отражение и в УП на ГД „ГВА“. Затова и взаимодействието с ръководствата на държавните ведомства, участващи в дейности с държавни въздухоплавателни средства, следва да стане част от правомощията на Главния директор на ГД „ГВА“. Включването им като изрични точки ги определя и като приоритетни дейности за ГД „ГВА“.

За второ тире – Главния директор на ГД „ГВА“ е определен като съпредседател на СУВП в Наредба № 19 от 6 юли 2023 г. за функциониране на Единната система за гражданско и военно управление на въздушното пространство (справка чл. 7, ал. 1, т. 1, б. а). Това обстоятелство е нормално да бъде отразено и в УП на ГД „ГВА“.

В текста на чл. 13, ал. 4, т. 13 е подходящо да се добави и отговорната структура от ГД „ГВА“, която ще има ангажимент към подготовката на Годишен доклад по регламент 2150/2005 г. за прилагане на Концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство. В новата Наредба № 19 от 6 юли 2023 г. за функциониране на Единната система за гражданско и военно управление на въздушното пространство този елемент по изпълнението на Регламент 2150/2005 г. е изпуснат, но това си е ангажимент на ГД „ГВА“ и следва като такъв да намери своето място в УП на ГД „ГВА“.

История

Начало на обществената консултация - 17.10.2023

Приключване на консултацията - 16.11.2023

Справка за получените предложения - 08.12.2023

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)